

Posudek školitele disertační práce

Student: PhDr. Věra Stasková

Název práce: Inspirace Joyce E. Travelbee pro ošetřovatelství

Školitel: prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.

Aktuálnost zvolené problematiky

Zpracované téma je velice aktuální, neboť pro rozvoj každého oboru jsou velice důležitá filozofická a teoretická východiska, která by se měla promítat do řešení všech problémů a měla by se promítat i do praktické činnosti. Koncepční modely v ošetřovatelství tedy představují spojník mezi filozofií, teorií a praxí. Na aktuálnost tématu poukazuje i posun v myšlení a přístupu v ošetřovatelství, na jehož základě můžeme stále více sledovat snahy využívat modely jednání, které odráží celostní přístup a humanismus. Na tuto skutečnost poukázala již v 60. letech minulého století Joyce E. Travelbee, která byla psychiatrickou sestrou, vzdělavatelkou a teoretičkou ošetřovatelství.

Stanovené cíle doktorské disertační práce

Cílem disertační práce bylo analyzovat odkaz Joyce E. Travelbee jakožto osobnosti ošetřovatelské historie a jejího díla s tendencí postihnout její význam pro ošetřovatelství.

Nové poznatky, které byly dosaženy v doktorské disertační práci:

Disertační práce má teoretický charakter a je koncipována jako historicko-analytická studie. Je zpracována formou studia literárního odkazu a jeho analýzy s následným vypracováním interpretativního textu. Autorkou disertační práce bylo formulováno pět otázek, na které byly v rámci analýzy literárního odkazu hledány odpovědi.

Práce je obvyklým číselným způsobem dělena na hlavní kapitoly, podkapitoly a nižší celky. První kapitola je věnována vymezení pojmů, druhá reflexi ošetřovatelství v kontextu historického vývoje, třetí osobnosti a publikační činnosti J. E. Travelbee, čtvrtá interpretaci díla J. E. Travelbee a pátá využití jejího odkazu v ošetřovatelství. Práce obsahuje 172 číslovaných stran textu a poté následují seznam použitých zdrojů a přílohy. Seznam použitých zdrojů v rozsahu 112 položek hodnotím kladně. Autor ve své práci prokázal rovněž schopnost pracovat i se zahraniční literaturou, neboť díla J. E. Travelbee studovala v originálech. V disertační práci je celkem 5 příloh.

Na základě analýzy a interpretací jednotlivých publikací bylo zjištěno, že J. E. Travelbee identifikovala ošetřovatelskou praxi jako péči poskytovanou především v nemocničních zařízeních, prioritně zaměřenou na uspokojování fyzických potřeb a postrádající empatii a soucit. V této souvislosti navrhovala tzv. „humanistickou revoluci v ošetřovatelství“ s cílem vyvolat návrat k ošetřovatelskému poslání sestry. V ošetřovatelské teorii a praxi zdůrazňovala potřebu pozorování, komunikace, empatie, soucitu, porozumění, sebereflexe, sdíleného vnímání, teoretického využití sebe sama, disciplinovaného intelektuálního přístupu, kritického myšlení a supervize sestrami. Byla přesvědčena, že budoucí sestry by měly být více připraveny na uspokojování emocionálních a psychických potřeb nemocných.

Dále navrhovala, aby byl do vzdělávání začleněn nácvik provádění sebereflexe, výuka filosofie, psychologie.

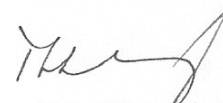
Předloženou disertační práci považuji za velice zdařilou a přínosnou pro české ošetrovatelství, neboť poskytuje ucelený obraz o J. E. Travelbee v češtině. Je to první, velice podrobná vědecká publikace, která vznikla na základě analýzy textů primárních a sekundárních zdrojů. Velice kladně hodnotím pozitivní přístup doktorandky ke zpracování této problematiky. Rovněž velmi pozitivně hodnotím její přístup k překladu pojmů z angličtiny do češtiny. Pravidelně v této souvislosti konzultovala jednak s několika překladateli a jednak s odborníky českého jazyka z Akademie věd ČR, v. v. i. Její přístup, snahu a kvalitní práci hodnotím velice dobře. Disertační práci doporučuji k publikování v komplexní knižní formě.

Závěr

Předložená práce splňuje všechna kritéria, která jsou kladena na práce podobného charakteru. Rozsáhlý materiál, vyváženost práce a dosažení stanovených cílů svědčí o zodpovědné práci doktoranda.

Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě a na základě úspěšné obhajoby doporučuji udělení akademického titulu Ph.D. dle § 47 Zákona o vysokých školách č. 111/98 Sb.

České Budějovice 17. 8. 2015

prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.